

EISEN MET BETREKKING TOT DE IMPORT VAN NATUURLIJK MINERAAL- EN/OF BRONWATER

1. Inleiding

Onderstaand treft u een overzicht aan van de eisen die gesteld worden aan het op de Nederlandse markt brengen van natuurlijk mineraal- en/of bronwater. Achtereenvolgens wordt ingegaan op 'erkenning', 'etikettering', 'verpakking', 'statiegeld', 'verbruiksbelasting/BTW' en 'invoerrechten'. Tot slot treft u een overzicht aan van de belangrijkste adressen en telefoonnummers waar u terecht kunt voor meer informatie. Dit overzicht is naar beste weten samengesteld. Echter, er kan geen aansprakelijkheid voor fouten worden aanvaard. Alleen de wetteksten zijn bindend, niet deze gepopulariseerde tekst.

2. Erkenning

Natuurlijk mineraal- en bronwater moet in het land van winning zijn erkend door de terzake verantwoordelijke autoriteit. In Nederland is de verantwoordelijke autoriteit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het Warenwetbesluit Verpakte Waters geeft de voorschriften en criteria aan voor het verkrijgen van een erkenning in Nederland. De aanvraag voor een erkenning dient in Nederland formeel bij de Minister van VWS te worden ingediend; namens de Minister handelt de Algemeen Directeur van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) deze aanvragen af.

Een nationale erkenning van natuurlijk mineraalwater levert, mits door de nationale overheid aangemeld bij de Europese Commissie en gepubliceerd in het Publicatieblad van de EU, 'automatisch' een erkenning voor het gehele EU gebied op. Voor bronwaters ligt de situatie iets anders, aangezien de erkenningsprocedure van bronwater binnen de EU niet is geharmoniseerd. Nederland hanteert wel een erkenningsprocedure voor bronwater en erkent bronwater dat rechtmatig in de handel is gebracht in een andere EU-lidstaat of in een andere staat die partij is bij de overeenkomst van de EER.

3. Etikettering

a. Algemene etiketteringsregels

Op grond van het Warenwetbesluit Etikettering van Levensmiddelen zijn de volgende vermeldingen verplicht:

- De productaanduiding;
- De datum van minimale houdbaarheid, door vermelding van een datum in de volgorde maand en jaar voorafgegaan door de woorden 'tenminste houdbaar tot einde' (de gemiddelde houdbaarheid van waters is ongeveer een jaar);
- De vermelding van de productiepartij in een herleidbare code. Indien de datum van minimale houdbaarheid in dag/maand/jaar is aangebracht is een aparte code niet noodzakelijk;
- Gegevens omtrent de producent, verkoper of verpakker door vermelding van de (handels)naam en het adres/plaats van vestiging;
- De inhoud in l, cl of ml. Indien bij de inhoud een e-teken wordt gebezigd (dit is niet verplicht, doch indien het teken niet wordt gevoerd, gelden andere gedetailleerde voorschriften), gelden de volgende voorschriften:

- bij een nominale hoeveelheid tussen 5 en 20 cl bedraagt de hoogte van de cijfers 3 mm. Bij een nominale hoeveelheid tussen 20 en 100 cl, 4 mm en bij een nominale hoeveelheid van 100 cl en groter, 6 mm;
- het e-teken zelf dient tenminste 3 mm hoog te zijn.

b. Specifieke etiketteringsregels voor natuurlijk mineraal- en bronwater

Op grond van het Warenwetbesluit Verpakte Waters mogen en moeten voor natuurlijk mineraalwater (één van) de volgende productaanduidingen worden gebezigd:

- 'natuurlijk mineraalwater'
- 'natuurlijk gashoudend mineraalwater'
- 'met brongas versterkt natuurlijk mineraalwater'
- 'natuurlijk mineraalwater met toegevoegd koolzuurgas'

Voor bronwater gelden geen verplichte productaanduidingen maar kunnen productaanduidingen worden gebezigd overeenkomstig natuurlijk mineraalwater.

Bijvoorbeeld:

- 'bronwater'
- 'gashoudend bronwater'
- 'met brongas versterkt bronwater'
- 'bronwater met toegevoegd koolzuurgas'

Verder zijn op grond van het Warenwetbesluit Verpakte Waters de volgende vermeldingen verplicht:

- De analytische samenstelling die de kenmerkende bestanddelen van het water aangeeft (dit geldt niet voor bronwater);
- De naam van de bron en de plaats van de bron. Indien naast deze aanduidingen ook een handelsbenaming wordt gebezigd waarin de naam van de plaats van de bron niet voorkomt, moet de naam of de plaats van de bron in lettertekens tenminste anderhalf keer zo groot worden weergegeven als die van de handelsbenaming;
- De vermelding 'volledig ontgast' of 'gedeeltelijk ontgast' indien het koolzuurgas op natuurlijk wijze geheel of gedeeltelijk is verwijderd.

Daarnaast zijn op grond van het Warenwetbesluit Verpakte Waters onder strikte voorwaarden uitsluitend voor natuurlijk mineraalwater de volgende vermeldingen mogelijk: '(zeer) zwak mineraalhoudend', 'rijk aan minerale zouten', 'bicarbonaathoudend', 'sulfaathoudend', 'chloridehoudend', 'calciumhoudend', 'magnesiumhoudend', 'fluorhoudend', 'ijzerhoudend', 'zwak verzuurd', 'natriumhoudend', 'geschikt voor bereiding van babyvoeding', 'geschikt voor zoutarm dieet' en 'van nature zoutarm'. Overige vermeldingen zijn niet toegestaan.

Voor mineraalwater zijn in de bijlage van het Warenwetbesluit Verpakte Waters maximale hoeveelheden opgenomen voor een aantal bestanddelen die in mineraalwater aanwezig kunnen zijn, bijvoorbeeld barium, fluoride, lood, nitriet.

Wanneer fluoride in mineraalwater aanwezig is, dan moet goed gekeken worden naar het gehalte fluoride omdat een gehalte van meer dan 1,5 mg/l de verplichting geeft om op het etiket de volgende zinsnede te vermelden in de onmiddellijke nabijheid van de aanduiding 'bevat meer dan 1,5 mg/l fluor; niet geschikt voor regelmatig gebruik door zuigelingen en kinderen jonger dan 7 jaar'. Dit geldt niet voor bronwater.

c. Regels van algemene strekking

Tot slot zijn de volgende regels van algemene strekking van belang:

- De productaanduiding, de vermelding van de datum van minimale houdbaarheid en de inhoud dienen zich in hetzelfde gezichtsveld te bevinden, met dien verstande dat voor wat

betreft de minimale houdbaarheidsdatum mag worden volstaan met 'tenminste houdbaar tot einde' gevolgd door een verwijzing naar een andere plaats waar de datum is vermeld;

- De genoemde aanduidingen en vermeldingen (onder punt a) dienen tenminste in de Nederlandse taal te worden aangebracht;
- Verboden zijn alle vermeldingen in woord of beeld die misleidend zijn met betrekking tot de aard, eigenschappen, samenstelling etc. van het water.

4. Verpakking

In principe zijn alle verpakkingsconcepten voor waters toegestaan. Waters mogen derhalve afgevuld worden in glas, blik, karton etc. mits de kwaliteit van het product gewaarborgd blijft.

- De verpakking moet zijn voorzien van een sluiting die elke mogelijkheid tot vervalsing en besmetting uitsluit. In het geval van een fles komt dit neer op verzegeling van de dop.
- Indien koolzuurhoudende waters worden verpakt in glazen flessen dienen de flessen te voldoen aan de bepalingen in de Nederlandse Warenwetregeling sterkte-eisen frisdrankflessen. Deze eisen hebben betrekking op de wanddikte, inwendige druk, kopruimte etc. van de flessen.

Bij Nederlandse fabrikanten, die hun frisdranken verpakken in glazen retourflessen wordt jaarlijks een controle door TNO/TPD uitgevoerd. De controle is wettelijk niet verplicht; het gaat om een gentleman's agreement tussen de mineraal- en bronwaterproducenten en de Keuringsdienst van Waren. Deze controle betreft barstdruk en de koppeling van de barstdruk aan de maximaal toelaatbare afvuldruk.

- Voor wat betreft de inhoudsmaat van de verpakking geldt, dat er op dit terrein in Nederland voorsnog geen beperkingen gelden. Er is een EU Richtlijn die voorschrijft in welke inhoudsmaten verpakkingen van o.a. waters in de landen van de EU moeten worden toegelaten (dit zijn: 0,125l - 0,20l - 0,25l - 0,33l - 0,50l - 0,75l - 1l - 1,5l - 2l). Nederland laat op dit moment alle inhoudsmaten toe. In bepaalde andere landen gelden echter wel strikte bepalingen ten aanzien van de (verplicht) te voeren inhoudsmaten.
- Vanaf 2006 dient een producent/importeur zich te houden aan het "Besluit beheer verpakkingen en papier en karton". Hierin is onder meer bepaald welk percentage van de verschillende materiaalsoorten van verpakkingen moet worden ingezameld en gerecycled. In beginsel betreft het hier individuele doelstellingen. Door zich aan te sluiten bij de Stichting Nedvang (www.nedvang.nl) is de producent/importeur vrijgesteld van de individuele verplichtingen. De kosten hiervan kunt u vinden op www.nedvang.nl. In 2007 (aangevuld in 2008 met een addendum) is de Raamovereenkomst, gesloten tussen het ministerie van VROM, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het verpakkende bedrijfsleven. Deze Raamovereenkomst maakt het verpakkingenbeleid voor consumenten- en bedrijfsverpakkingen concreet, en regelt de financiering van de afvalverzameling en afvalverwerking.

Voor alle verpakkingsmaterialen geldt dat minstens 65% gerecycled moet worden, oplopend tot 70% in 2010. Voor de afzonderlijke materialen gelden de volgende eisen:
75% voor verpakkingen van papier/karton
90% voor verpakkingen van glas
85% voor verpakkingen van metalen
25% voor verpakkingen van hout
32% voor verpakkingen van kunststof (oplopend tot 38% in 2010 en tot 42% in 2012)

Daarnaast moet in nieuwe verpakkingen 25% recycelaat worden gebruikt.

Het gebruik van hervulbare kunststof flessen (groter dan 0,5 liter) is vanaf 2006 niet meer verplicht.

Vanaf 29 januari 2007 is een nieuw inzamelsysteem gestart voor lege eenmalige PET-flessen vanaf 1 liter. Deze eenmalige flessen gaan retour in grote zakken (retourbags) via het distributiecentrum van de retailer naar één van de drie tel/sorteercentra. Daar worden alle flessen geteld en gescand. Op basis hiervan wordt het statiegeld verrekend. Dit systeem is toegankelijk voor alle producenten en importeurs in Nederland die willen deelnemen. De Stichting Retourverpakking Nederland zorgt voor de coördinatie van het inzamelsysteem en de verrekening van onder meer statiegeld en VBR. Meer informatie over dit systeem kunt u vinden op de website www.retourverpakking.nl. Via deze website kunt u zich ook aanmelden.

5. Statiegeld

a. Statiegeld flessen

Op grond van de 'Verpakkingsverordening 2003' van het Productschap Dranken gelden de volgende statiegelden:

glazen retourflessen tot 0,5 liter	€ 0,10
glazen retourflessen van 0,5 liter	€ 0,15
glazen retourflessen boven 0,5 liter	€ 0,25
eenmalige en hervulbare PET-flessen boven 0,5 liter	€ 0,25

Op de fles dient te worden vermeld dat de fles met statiegeld is belast.

b. Statiegeld kratten, rolcontainers, koolzuurcilinders, koolzuurpatronen en transportpallets koolzuurcilinders

Op grond van de 'Verpakkingsverordening 2003' van het Productschap Dranken gelden er in Nederland (verplicht) de volgende statiegelden voor kratten, rolcontainers, koolzuurcilinders, koolzuurpatronen en transportpallets koolzuurcilinders:

- voor kratten geldt een statiegeld dat afhankelijk is van het aantal en soort flessen per krat. Voor zgn. hele kratten dient het statiegeld van flessen + krat tezamen € 5 te bedragen, voor 'halve kratten', is dat € 3,50.
- voor rolcontainers € 100,-
- voor koolzuurcilinders € 120,-
- voor koolzuurpatronen € 30,-
- voor transportpallets koolzuurcilinders € 220,-

c. Statiegeld pallets

In 1994 is Dranken Pallet Beheer Nederland B.V. (DPB) opgericht. DPB houdt het beheer over een pool van drankenpallets (eigendom van DPB), die worden gehuurd door bier-, frisdranken- en mineraalwaterproducenten die hervulbare verpakkingen op de markt brengen. Voor deze producenten geldt dat zij ook voor hun eenmalige verpakkingen gebruik mogen maken van de drankenpallets van DPB. Producenten die uitsluitend eenmalige verpakkingen afvullen komen hiervoor in het algemeen niet in aanmerking. Op basis van afspraken tussen de bier- en frisdranken- en mineraalwaterindustrie, de levensmiddelendetailhandel (CBL) en DPB geldt voor deze pallets een uniform statiegeld van € 22,50. Naast DPB-pallets komen ook nog andere (o.a. Chep) pallets voor; hiervoor geldt een afwijkende regeling. Nagenoeg alle frisdranken- en mineraalwaterfabrikanten zijn tot DPB toegetreten.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot DPB.

6. Verpakkingenbelasting

De tarieven van de verpakkingenbelasting voor 2011 per kilo verpakkingsmateriaal zijn als volgt.

a. aluminium en legeringen van aluminium	€ 0,9563
b. kunststof	€ 0,4733
c. overige metalen	€ 0,1595

d. biokunststof	€ 0,0800
e. papier en karton	€ 0,0800
f. glas	€ 0,0722
g. hout	€ 0,0211
h. een andere materiaalsoort	€ 0,1766

Het algemene tarief wordt € 0,51. Dit tarief moet worden gebruikt als men geen schatting van de hoeveelheid per materiaalsoort kan opgeven aan de belastingdienst.

Drempel

De drempel voor de verpakkingenbelasting bedraagt 50.000 kilo verpakkingen in de markt. Onder de 50.000 kilo is een bedrijf vrijgesteld van de verpakkingenbelasting. .

Laat u als importeur de verpakking van geïmporteerde producten verwijderen of afvoeren door een andere ondernemer? Dan moet u over deze verpakking verpakkingenbelasting betalen. Dat geldt ook als u hiervoor geen opdracht hebt gegeven of als de ondernemer de producten (verpakt of onverpakt) weer aan u ter beschikking stelt.

7. Verbruiksbelasting/BTW

Op mineraal-/bronwaters die in Nederland worden verkocht, wordt een verbruiksbelasting geheven van € 0,0413 per liter. Het BTW-tarief bedraagt 6%.

8. Invoerrechten

Ten aanzien van de import van mineraal-/bronwaters in Nederland gelden in bepaalde gevallen – afhankelijk van het land van herkomst – invoerrechten. Nadere inlichtingen hierover zijn te verkrijgen via de Douane Informatie Telefoon in Heerlen.

9. Tot slot

Wellicht ten overvloede herhalen wij onze disclaimer: Dit overzicht is naar beste weten samengesteld. Echter, er kan geen aansprakelijkheid voor fouten aanvaard worden. Alleen de wetteksten zijn bindend, niet deze gepopulariseerde tekst.

10. Voor meer informatie

Hier treft u een overzicht aan van de belangrijkste adressen waar u terecht kunt voor meer informatie.

Commissie Frisdranken en Waters

Postbus 179

2501 CD Den Haag

Tel. 070-3180710 / fax. 070-3106173

E-mail: fris&waters@productschapdranken.nl

Website: www.productschapdranken.nl; knop Commissie Frisdranken en Waters

Douane Informatie Telefoon

Tel. (gratis): 0800-0143 / fax: 045-5716415.

Dranken Pallet Beheer Nederland B.V. (DPB)

Postbus 179

2501 CD Den Haag

Tel. 070-3180725 / fax. 070-3469598

E-mail: info@drankenpallet.nl / Website: www.drankenpallet.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Directie Gezondheidsbeleid

Postbus 20350

2500 EJ Den Haag

Tel.: 070-3407911 / fax: 070-3407834

Website: www.minvws.nl

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)

Postbus 20951

2500 EZ Den Haag

Tel. 070-3393939 / fax 070-3391288

Website: www.minvrom.nl

Nedvang

Postbus 8724

3009 AS Rotterdam

Tel. 010-4206161 / fax 010-4201702

E-mail: info@nedvang.nl / Website: www.nedvang.nl

Stichting Retourverpakking Nederland

Postbus 179

2501 CD Den Haag

Tel. 070-3180730 / fax. 070-3106173

E-mail: info@retourverpakking.nl / Website: www.retourverpakking.nl

Nederlandse vereniging Frisdranken, Waters, Sappen (FWS)

Postbus 179

2501 CD Den Haag

Tel. 070-3180710 / fax. 070-3106173

E-mail: info@fws.nl / Website: www.fws.nl